

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Factors Affecting Academic Administration of School Under the Chonburi Primary Education Service Area Office 1

Received: 12 January 2023

Revised: 20 March 2023

Accepted: 2 April 2023

ญาดา สุทธิ, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สุเมธ งามนก, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประยูร อิมสวัสดิ์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 2) ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 4) สร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครู 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชุมชน 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ได้ร้อยละ 64.30 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .95 + .29X_1 + .17X_8 + .15X_3 + .10X_5 + .10X_2$$

$$\hat{Z} = .37Z_1 + .33Z_8 + .19Z_3 + .13Z_5 + .12Z_2$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, การบริหารงานวิชาการ, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Abstract *The purposes of this research were: 1) to study the factors of administrators, the factors of teachers, and the factors of communities that affects the academic administration of school, 2) to study the level of the academic administration of school 3) to study the relationship among the factors of administrators, the factors of teachers, and the factors of communities 4) to create the equation that could predict the academic administration of school under the Chonburi primary education service area office 1. The total of a selected sample were 292 people. The instruments were used for collecting data was a five-rating scale questionnaire. The research instruments were: 1) the factors of administrators, 2) the factors of teachers, 3) the factors of administrators, and 4) the academic administration of school. The data were analyzed by a computer program; using Mean, Standard Deviation, Pearson's correlation, and Stepwise multiple regression. The findings were as follows:*

1) The factors of administrators, the factors of teachers, and the factors of communities in school under the Chonburi primary education service area office 1 overall and in each aspect were at a high level. 2) the level of factors influencing academic administration of school under the Chonburi primary education service area office 1 overall and in each aspect were at a high level. 3) the factors influencing academic administration related to and the academic administration of school under the Chonburi primary education service area office 1 with statistically significant at the level of .01, and 4) academic administration of school under the Chonburi primary education service area office 1 was 64.30% accurate and the regression equations of points in the form of standard score as follow:

$$\hat{Y} = .95 + .29X_1 + .17X_8 + .15X_3 + .10X_5 + .10X_2$$

$$\hat{Z} = .37Z_1 + .33Z_8 + .19Z_3 + .13Z_5 + .12Z_2$$

Keywords: Factors affecting, Academic Administration, Chonburi primary education service area office 1

บทนำ

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในโลกศตวรรษที่ 21 ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต สิ่งที่เป็นเครื่องมือหลักของประเทศไทยที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงนี้คือ

การทุ่มเทและการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในด้านพัฒนาากำลังคน ช่วยส่งเสริมการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ และสร้างรายได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดบนเวทีโลก ด้วยเหตุนี้ระบบการศึกษาไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยจัดการศึกษาที่เน้นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

สถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีการบริหารงานวิชาการที่เน้นคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพ และได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รวมทั้งดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบและราบรื่น ยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ และมีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะยิ่งทำให้ครูจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย และการดำเนินงานดังกล่าวนี้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 15) การบริหารวิชาการเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้บริหารสถานศึกษา โดยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนมากขึ้น เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการงานวิชาการของสถานศึกษาโดยเฉพาะการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ของนักเรียน และการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารกำกับติดตามงานให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ การสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ และการจัดหาวัสดุสื่อและทรัพยากรให้ตรงกับความต้องการของครูและนักเรียน (สมุทพร ชำนาญ, 2553, หน้า 271) ซึ่งสอดคล้องกับ Weller (1999, p. 36) ได้สรุปว่า การที่ผู้บริหารได้ปรากฏตัวให้เห็นเสมอและมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของโรงเรียน รวมถึงสิ่งสร้างสรรค์ต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้ดำเนินการมีผลกระทบต่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างยั่งยืน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อดำเนินการให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน โดยต้องปรับพันธกิจของสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์เป้าประสงค์ของสถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี

การบริหารงานวิชาการเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพให้กับทุกคนเป็นพันธกิจที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสังคมทุกภาคส่วน โรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษา โดยบุคคลกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ จะได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมจัดการศึกษา เสนอแนะ กำกับติดตาม และสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ตามความพร้อมเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 77) ซึ่งสอดคล้องกับBlase & Blasé (1999) สรุปว่า การรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง สร้างสรรค์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนสนับสนุนการบริหารงานและ

ส่งผลสำเร็จต่อนักเรียนซึ่ง นอกจากนั้นการจัดการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่นั้น เกิดจากความรู้ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชน ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนสามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2550) การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการบริหารที่รอบด้านอันเป็นผลให้เกิดความรู้และแนวทางการปฏิบัติ เกิดการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งการได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนอย่างเต็มกำลังความสามารถก็ย่อมจะทำให้การบริหารงานวิชาการและการศึกษามีคุณภาพสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39) การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย เนื่องจากการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักหรือเป็นเป้าหมายหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 1) ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร การส่งเสริมบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการกำหนดทิศทางในการบริหารงาน เนื่องจากการบริหารงานประสบผลสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นหลัก

เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่ายังคงประสบปัญหาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนของผู้บริหารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยปัญหาการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนของผู้บริหารในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการวิธีการทำงานของผู้บริหารองค์กรยังขาดความชัดเจนและสอดคล้องกับสภาพจริง การขาดความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษากับส่วนต่าง ๆ ภาคเอกชน และชุมชนเพื่อประสานความร่วมมือในการกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ในเรื่องการปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเคร่งครัด บุคลากรบางส่วนขาดความสนใจใฝ่รู้ขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ส่งผลให้การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1) และในแง่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2562 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีมี

คะแนนเฉลี่ย 40.99 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1, 2563, หน้า 11) และเมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน จากที่กล่าวมาข้างต้นปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นปัญหาสำคัญที่ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องร่วมมือกัน ปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานให้สูงขึ้น ซึ่งต้องอาศัยระบบการบริหารจัดการในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เป็นระบบและมีคุณภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ใน 7 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศภายในของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน เพื่อที่จะได้ทราบว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อันจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และการใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปพัฒนาตนเอง ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน

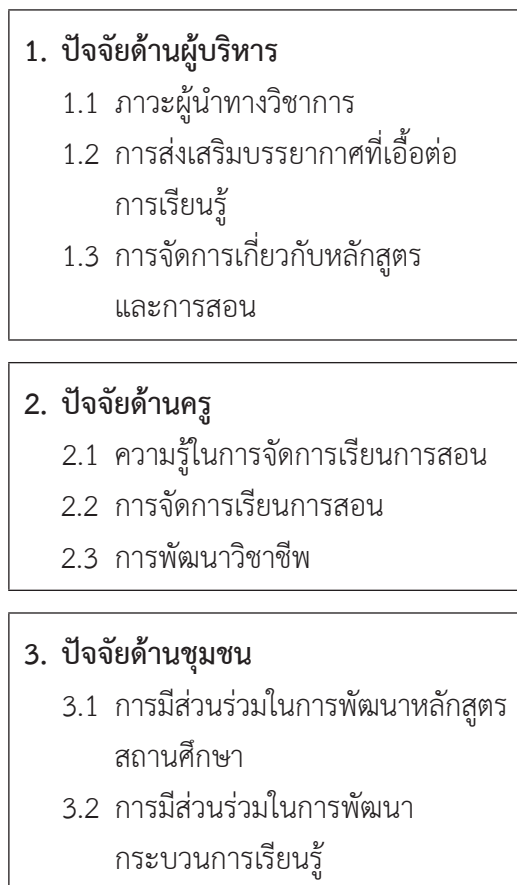
กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ของการบริหารงานวิชาการ โดยการสังเคราะห์ขอบข่าย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ Chell (2001) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กระทรวงศึกษาธิการ (2550) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2552, หน้า 9-37) สุชาดา ถาวรชาติ (2559) ปิยธิดา ทาปลัด (2561) ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ศศิกรณ ศรีเขาล้าน (2562) วลีรัตน์ ฉิมน้อย (2562) และสาริศา จันทร์แรม (2562)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ของการบริหารงานวิชาการ โดยการสังเคราะห์ ขอบข่าย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ Blase and Blase (1999) Alig-Mielcarek and Hoy (2005, p. 108) Lashway (2002, p. 25-27) คณนันท พุทธสาโรช (2558) เพ็ญลักษณ์ ทิมโม (2558) สุชาดา ถาวรชาติ (2559) อาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561) สาริศา จันทร์แรม (2562) ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) และปรารณา แสงคำ (2562) โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การวัดผลประเมินผลการศึกษา
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. การนิเทศภายในของสถานศึกษา
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
7. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,215 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 292 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง

ของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ต่อจากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967, p. 247) มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .36 - .81 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .88

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การพัฒนาวิชาชีพ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967, p. 247) มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .45 - .75 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .89

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967, p. 247) มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .64 - .79 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .90

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัด และประเมินผลการศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 6) การนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา แบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1976, p. 247) มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .47 - .87 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา จากนั้นขอความอนุเคราะห์ให้ฝ่ายบุคคลของแต่ละโรงเรียนเป็นผู้เชิญชวนหรือทาบทามกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยซึ่งการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะเป็นไปด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัยได้โดยอิสระ

2. ผู้เข้าร่วมวิจัยตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยสแกน QR-CODE เพื่อเข้าทำแบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน Google form ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวน 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 30 ข้อ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU265/2564 รับรอง วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึง วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านชุมชนกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการ	n = 292		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร	4.36	.41	มาก	1
2. ปัจจัยด้านครู	4.34	.36	มาก	2
3. ปัจจัยด้านชุมชน	4.01	.68	มาก	3
รวม	4.26	.36	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน ตามลำดับ

1.1 ผลการศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาปัจจัยด้านครูของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ

1.3 ผลการศึกษาปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการศึกษการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	n = 292		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.39	.50	มาก	4
2. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา	4.41	.54	มาก	3
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.33	.58	มาก	7
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.37	.52	มาก	5
5. การนิเทศภายในของสถานศึกษา	4.36	.52	มาก	6
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.49	.57	มาก	1
7. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน	4.42	.48	มาก	2
รวม	4.39	.40	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	Y
X_1	1.00								
X_2	.51**	1.00							
X_3	.48**	.54**	1.00						
X_4	.48**	.53**	.67**	1.00					
X_5	.21**	.25**	.24**	.22**	1.00				
X_6	.24**	.26**	.29**	.71**	.21**	1.00			
X_7	.35**	.24**	.32**	.34**	.23**	.27**	1.00		
X_8	.37**	.22**	.24**	.39**	.16**	.35**	.81**	1.00	
Y	.67**	.52**	.55**	.54**	.34**	.37**	.53**	.56**	1.00

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกรายด้านโดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_2) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน (X_3) ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน (X_4) การจัดการเรียนการสอน (X_5) การพัฒนาวิชาชีพ (X_6) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_7) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_8) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .16 ถึง .81 โดยมีความสัมพันธ์กันเองอยู่ในระดับต่ำถึงสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 กับตัวแปรพยากรณ์ พบว่าทุกตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .34 ถึง .67

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์ และคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากปัจจัยที่ใช้พยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตัวพยากรณ์	R	R^2	ร้อยละพยากรณ์
X_1	.67	.45	45.10
$X_1 X_8$.75	.56	56.40
$X_1 X_8 X_3$.79	.62	61.70
$X_1 X_8 X_3 X_5$.80	.64	63.50
$X_1 X_8 X_3 X_5 X_2$.80	.64	64.30

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เรียงลำดับตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_8) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน (X_3) การจัดการเรียนการสอน (X_5) และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_2) โดยที่ตัวแปรทั้ง 5 ตัวรวมกัน สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 64.30

4.1 ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตัวพยากรณ์	<i>b</i>	<i>S.E.b.</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
ค่าคงที่	.95	.17		5.63	.00**
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	.29	.04	.37	8.37	.00**
การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	.17	.02	.33	8.63	.00**
การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน	.15	.03	.19	4.37	.00**
การจัดการเรียนการสอน	.10	.03	.13	3.45	.00**
การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	.10	.04	.12	2.63	.01**
<i>R</i> = .80		<i>R</i> ² = .64		<i>S.E.est.</i> = 0.24	

***p* ≤ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_8) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน (X_3) การจัดการเรียนการสอน (X_5) และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (*R*) เท่ากับ .80 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (*R*²) เท่ากับ .64 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (*S.E.est.*) เท่ากับ .24 และตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 64.30 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .95 + .29X_1 + .17X_8 + .15X_3 + .10X_5 + .10X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .37Z_1 + .33Z_8 + .19Z_3 + .13Z_5 + .12Z_2$$

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01

4. สมการพหุการณของการบริหารงานวิชาการของ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการ (X_2) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน (X_3) การจัดการเรียนการสอน (X_4) และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_5) โดยมีอำนาจในการพหุการณของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 64.30

อภิปรายผล

จากศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการ ทั้งในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน การส่งเสริมบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ถาวรชาติ (2559) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรวิทย์ อารีสวัสดิ์ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ปัจจัยด้านครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น เกิดจากความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพการสอนให้มีประสิทธิภาพของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรพล เจริญวัย (2561) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ ขาวกริบ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยด้านชุมชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน เป็นบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากการเรียนรู้ไม่ได้ถูกจำกัดแค่เพียงในห้องเรียนเพียงเท่านั้น แต่การเรียนรู้สามารถเกิดได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญ ในการจัดการการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาริศา จันทรแรม (2562) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา นิมพันธ์ (2563) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่าปัจจัยด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่โดยรวมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรวิทย์ อาริสวัสดิ์ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ พบว่าปัจจัยด้านชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารดำเนินการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งยังมีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ซึ่งส่งเสริมการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยการศึกษามาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยกำหนดนโยบายการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อีกทั้งดำเนินการนิเทศโดยกำกับ ติดตามการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บริหารมีการดำเนินการสร้างความเข้าใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการชี้แจงแนวทางและนโยบายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยธิดา ทาปลัด (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรพล เจริญวัย (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_2) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน (X_3) ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน (X_4) การจัดการเรียนการสอน (X_5) การพัฒนาวิชาชีพ (X_6) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_7) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_8) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .16 ถึง .81 โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพราะงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านชุมชนล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่จะส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของอาทิญา โชคดีวัฒนา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนทั้ง 5 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .80 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์ เท่ากับ .24 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 64.30 พบว่าผู้บริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ และมีการดำเนินการบริหารกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและนโยบาย การจัดการศึกษาและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผู้บริหารจึงถือมีส่วนสำคัญยิ่งในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดบรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงว่าเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพโดยยึดถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ โดยครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนทุกคนที่มีความหลากหลาย ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับชีวิตจริง จุดประสงค์การเรียนรู้ ความสามารถ ความสนใจและรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งชุมชนยังมีบทบาทในการจัดและส่งเสริม

กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันพัฒนาการศึกษาอย่างเปิดกว้างบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการ โดยสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาแก่โรงเรียน ร่วมกันพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เน้นให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพโดยยึดถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของรพล เจริญวัย (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าปัจจัยผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษแก้ว เจริญเกตุ (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่าปัจจัยผู้บริหารด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน ปัจจัยครูผู้สอนด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยชุมชนด้านบทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจังหวัดสิงห์บุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยธิดา ทาปลัด (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้บริหารควรดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่วางไว้ให้สำเร็จ
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
 - 2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้บริหารควรสนับสนุนด้านการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ทั้งของครู นักเรียนและชุมชนที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้อันส่งผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
 - 2.2 ปัจจัยด้านครู ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูควรได้รับการส่งเสริม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ โดยครูได้สะท้อนประสบการณ์จากการปฏิบัติงานทำให้เกิดการแสวงหาความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง
 - 2.3 ปัจจัยด้านชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์
3. ผลจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัจจัยผู้บริหารด้านภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสูงที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

จะส่งผลให้มีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต่อไป
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Category/Laws/RuleMetDistEdMnt2550-02-12-2010.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. เข้าถึงได้จาก <http://regu.tu.ac.th/quesdata/Data/L32.PDF>
- เกษแก้ว เจริญเกตุ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คอนันท์ พงุทธสาโรช. (2558). รูปแบบของปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุฑารัตน์ ขาวกริบ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ปรารธนา แสงคำ. (2562). ปัจจัยส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- ปิยธิดา ทาปลัด. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะพร เพียวอินทร์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญลักษณ์ ทิมโม. (2558). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- วรพล เจริญวัย. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วลีรัตน์ ฉิมน้อย. (2562). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองคุณภาพในศตวรรษที่ 21*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรวิทย์ อาริสวัสดิ์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ศศิกรณ ศรีเขาล้าน. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมุท ขำนาญ. (2553). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา: ทฤษฎีและปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ระยอง: พี.อาร์. การพิมพ์.
- สาริศา จันทรแรม. (2562). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออก*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สาริศา จันทรแรม. (2562). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออก*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. เข้าถึงได้จาก <http://www.chon1.go.th/web/ita/o10/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาพ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุกัญญา นิมพันธ์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อาทิตยา โชคดีวัฒนา. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Alig-Mielcarek, Jana M. & Hoy, W. K. (2005). *A Thoeretical and Empirical Analysis of The Nature, Meaning, and Influence of Instructional Leadership: The Ohio State University*. Retrieved from <http://72.14.235.104/search?q=cache:P2iwpAZ4GAwJ:www.coe.ohio-state.edu>.
- Blase, J., & Blasé, J. (1999). *Principals' instructional leadership and teacher development: teachers' perspective*. Educational Administration Quarterly, 35(3), 349-378.
- Chell, J. (2001). *Introducing principals to the role of instructional leadership: A summary of a master's project by Jan Chell*. from <http://www.ssta.sk.ca/research/leadership/95-14.htm>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-609.
- Lashway, M. (2002). *Blended learning and sense of community: a comparative analysis with traditional and fully online graduate course*. Retrieved from <http://www.irrodl.org/content/v5.2/rovai-jordan.html>
- Likert, R. (1967). *The human organization: Is management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Weller, L. D. (1999). *Quality middle school leadership*. Georgia; Technomic.